

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3192

Vragen van de leden **Jasper van Dijk** (SP) en **Thieme** (PvdD) aan de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking over *het niet-informereren van de Kamer over de ambities inzake TAFTA* (ingezonden 24 juni 2016).

Antwoord van Minister **Ploumen** (Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 19 juli 2016).

Vraag 1

Waarom heeft de regering de Kamer niet de kans geboden om TAFTA (de voorloper van TTIP, het handelsverdrag tussen de EU en de VS) toe te voegen aan de lijst van «controversieel verklaarde onderwerpen», die op 5 juni 2012 is vastgesteld?¹

Antwoord 1

Het kabinet heeft de Tweede Kamer op 5 april 2012 in een verslag van de Raad Buitenlandse Zaken Handel van 16 maart 2012 geïnformeerd over de bespreking tussen de Europese Commissie en de EU-lidstaten van de optie van een handelsakkoord tussen de EU en de VS (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1142). Het initiatief om onderhandelingen over een handelsakkoord tussen de EU en de VS te starten was dus op 5 juni 2012 bij de Kamer bekend. De Kamer bepaalt zelf welke onderwerpen controversieel verklaard worden. Dit initiatief voor een handelsakkoord is destijds niet controversieel verklaard.

Vraag 2

Waarom heeft u de Kamer niet geïnformeerd over het feit dat de regering inzette op het opnemen van «alle sectoren» en «volledige liberalisering» en «vergaande marktopening» op de «traditioneel gevoelige terreinen in de landbouw en industrie» in TAFTA, de voorloper van TTIP?²

Antwoord 2

De Kamer is volgens de gebruikelijke methodes geïnformeerd over de Nederlandse inzet. Op 16 mei 2012 heeft kabinet heeft de Tweede Kamer in een geannoteerde agenda voor de Raad Buitenlandse Zaken Handel van

¹ <https://www.ftm.nl/artikelen/ttip-kwam-in-stroomversnelling-door-verhullend-beleidsmissionair-kabinet>

² <https://www.ftm.nl/artikelen/ttip-kwam-in-stroomversnelling-door-verhullend-beleidsmissionair-kabinet>

31 mei 2012 (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1153) geïnformeerd dat Nederland voorstander is van «een ambitieus en veelomvattend trans-Atlantisch vrijhandelsakkoord». Ambitieuus en veelomvattend betekent onder meer dat er geen sectoren op voorhand uitgesloten worden en dat er gestreefd wordt naar volledige liberalisering van tarieflijnen. De Tweede Kamer heeft vervolgens op 23 mei 2012 in een algemeen overleg in aanwezigheid van de VVD, de PvdA, het CDA en de PVV gesproken over deze Nederlandse inzet met de Staatssecretaris van Economische Zaken, zoals ook blijkt uit het publieke verslag (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1159). In het verslag van de Raad (Kamerstuk 21 501-02, nr. 1164) heeft het kabinet uw Kamer geïnformeerd dat de Raad vrijwel unaniem was in de steun voor een ambitieus akkoord met de VS. Daarbij gaf het kabinet aan dat er op dat moment nog geen formele aankondiging of startdatum van onderhandelingen bestond.

Vraag 3

Op welk moment heeft u de ambtelijke notitie waarin bovengenoemde ambities met betrekking tot TAFTA vermeld staan onder ogen gekregen? Hoe heeft u deze ambities vertaald in uw beleid, en welke ambities heeft u laten varen?

Antwoord 3

De ambtelijke adviezen hebben hun weerslag gevonden in de vele Kamerbrieven over de onderhandelingen. Deze brieven geven het standpunt van het kabinet weer.

Vraag 4

Vanaf welk moment is TAFTA tot prioriteit verklaard? Kunt u alle stukken waaruit dit blijkt naar de Kamer sturen?

Antwoord 4

Zoals in antwoord op vraag 2 is aangegeven, is de Kamer steeds op de hoogte gehouden van de Nederlandse inzet over een mogelijk handelsakkoord tussen de EU en de VS.

Vraag 5

Waarom heeft u de Kamer tijdens of voorafgaand aan het algemeen overleg Raad Buitenlandse Zaken (RBZ) Handel van 27 november 2012 niet geïnformeerd over de inzet ten aanzien van TAFTA?

Antwoord 5

Het mogelijke handelsakkoord tussen de EU en de VS was geen onderwerp op de agenda van de Raad Buitenlandse Zaken Handel van 29 november 2012 en is daarom ook niet opgenomen in de geannoteerde agenda. Op de agenda van het algemeen overleg van 27 november 2012 stond echter ook het verslag van de Raad Buitenlandse Zaken van 31 mei 2012. Zoals in het antwoord op vraag 2 aangegeven, is uw Kamer via die brief geïnformeerd over de steun binnen de Raad voor een mogelijk handelsakkoord tussen de EU en de VS.

Vraag 6 en 7

Waarom heeft u de Kamer tijdens of voorafgaand aan dit algemeen overleg RBZ Handel niet geïnformeerd over het feit dat de EU en VS al in 2012 over TTIP hebben aangegeven dat «als de onderhandelingen worden geopend, mislukking niet tot de mogelijkheden behoort»?³

Erkent u dat met het op voorhand vastleggen dat «mislukking niet tot de mogelijkheden behoort» de rol van nationale parlementen a priori drastisch ingeperkt is? Op welke wijze heeft u uw misgenoegen hierover kenbaar gemaakt aan de EU en VS?

³ <https://www.ftm.nl/artikelen/ttip-kwam-in-stroomversnelling-door-verhullend-beleid-demissionair-kabinet>

Antwoord 6 en 7

De uitspraak dat mislukking niet tot de mogelijkheden komt van voormalig Europees Commissaris van Handel Karel de Gucht. Deze uitspraak deed hij verscheidene malen in interviews die publiekelijk beschikbaar zijn.⁴ Aangezien de Europese Commissie niet de enige partij is die bepaalt of de onderhandelingen succesvol zijn, is er ook geen sprake van het op voorhand vastleggen van een bepaalde uitkomst. Uiteraard begint de EU dit soort onderhandelingen met de intentie om die succesvol af te ronden.

Vraag 8 en 9

Hoe oordeelt u over het feit dat de Italiaanse Minister van Economische Ontwikkeling per brief aan de Europese Commissie heeft laten weten dat hij bereid is steun te verlenen aan de inzet om het handelsverdrag tussen de EU en Canada (CETA) als een EU-only akkoord te verklaren?⁵ Welke consequenties heeft de opstelling van Italië voor het door Nederland en de meerderheid in de Raad gewenste gemengde karakter van CETA, alsmede voor de voorlopige inwerkingtreding van (delen van) CETA?

Antwoord 8 en 9

De Europese Commissie heeft op 5 juli jl. aangekondigd CETA te classificeren als een gemengd akkoord. Het standpunt van Italië zoals uitgedragen in de brief heeft daardoor geen verdere consequenties.

Vraag 10

Hoe gaat u uitvoering geven aan de (recent) aangenomen moties over CETA en aandringen op het gemengde karakter van het CETA-verdrag?⁶

Antwoord 10

Nu de Europese Commissie een voorstel heeft gedaan voor CETA als een gemengd akkoord, is tegemoet gekomen aan de Nederlandse inzet. In de geannoteerde agenda van de informele Raad Buitenlandse Zaken Handel op 22 en 23 september 2016 zal ik uw Kamer een appreciatie doen toekomen van de voorstellen van de Commissie met betrekking tot CETA. Hierbij gaat het kabinet nader in op de moties die zijn aangenomen tijdens het plenaire debat over CETA van 7 juni jl.

⁴ <http://uk.reuters.com/article/us-euro-summit-trade-idUKBRE91Q0QM20130227>

⁵ <http://www.valori.it/wp-content/uploads/2016/06/Lettera-Carlo-Calenda-allEuropa-sul-CETA-e-TTIP.pdf>

⁶ Kamerstukken 31 985, nrs. 28, 30, 37, 38, 40 en 41